

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

„ბეჟანიანი“

„ბეჟანიანი“, ფოლკლორის პოპულარული ძეგლი, თქმულება ბეჟანისა და მანიჟეს შესახებ; მას საფუძვლად დაედო „შაჰნამეს“ ქართ. ვერსიის „როსტომიანის“ ერთ-ერთი ეპიზოდი. „ბ-ის“ ზეპირი გავრცელება ივარაუდება XVII ს-იდან. პირველი ჩანაწერი (პ. უმიკაშვილისა) 1864-ით თარიღდება. თქმულების გამომცემლებმა (პირველად დაიბეჭდა ფშაური და სვანური ვარიანტები 1887 „ივერიაში“, შემდეგ – ქართლური, მეგრული და სხვ.-1889, 1890. 1914 და ა. შ.) ხელი შეუწვეს მის პოპულარიზაციას. „ბ.“ გავრცელებულია პროზაული და ლექსნარევი ტექსტების სახით. მასში შეიცნობა ქართ. ხალხ. საგმირო და საზღაპრო ეპოსის მოტივები და ეპიზოდები, განსაკუთრებით – „ამირანიანის“ კვალი.

ლიტ.: მ ა ც ა ბ ე რ ი ძ ე ვ., „ბეჟანიანის“ ხალხური ვერსიები, კრ.: ქართული ფოლკლორი, [ტ.] 2, თბ., 1964; შ ა ნ ი ძ ე ა., შაჰნამეს ერთი ეპიზოდი ქართულ ფოლკლორში, კრ.: ლიტერატურული მემკვიდრეობა, წგ. 1, თბ., 1935.

ფ. ზანდუკელი
